

A nőstény hiúz 10 hetes vemhesség után 2-3 kölyköt hoz a világra, melyeket 2 éves korukig nevel. Fotó: Szalánczy Béla

A hiúz magyarországi visszatelepülése

A hiúz a 80-as évek elejétől egyre többször jelent meg az Északi-középhegységben. Ezek a hozzánk látogató állatok a megerősödő szlovákiai állományból vándorolnak dél felé, újabb élőhelyeket keresve. Sajnos, nálunk a fogadtatásuk nem mindig „szívélyes”. Nem egy állat vált törvénytelen vadászat áldozatává, arra hivatkozva, hogy kipusztítja az őzállományt. A hiúz magyarországi meglepedését az állatról kialakult tévhitek is negatívan befolyásolhatják, ezért a WWF ezzel a kiadványával azt szeretné elérni, hogy a szélesebb közvélemény is ismerje meg ezt a rejtett életmódú ragadozót.

Milyen előnyökkel jár a hiúz meglepedése?

A hiúz mindig is hozzátartozott középhegységeink változatos élővilágához. Ismételt meglepedése azt jelzi, hogy még maradtak vadregényes, természetközeli erdősegeink. Az Északi-középhegység természeti szépségeinek hírneve, idegenforgalmi vonzereje közismert, melyet a hiúz megjelenése csak tovább növel. Nyugat-Európa egyes területeire mesterségesen telepítettek vissza a hiúzt, igen nagy költségekkel. Egy természetes visszatelepülés, a költségmentesség felül, az állomány jövője szempontjából is sokkal kedvezőbb.

SZERETNÉNK ELÉRNI, HOGY A HIÚZRA MINDENKI ÚGY GONDOLJON, MINT A TERMÉSZETES ERDŐK SZÍVESEN LÁTOTT LAKÓJÁRA ÉS NE MINT „VAD- ÉS HÁZIÁLLAT PUSZTÍTÓ KÖZELLENSÉGRE”.

A hiúz vadászata, az állattal vagy bundájával történő kereskedés szigorúan tilos. Fotó: Haraszthy László

Kiadja: **WWF Magyarország**

1124 Budapest, Németvölgyi út 78/b

Tel.: (1) 214-5554, fax: (1) 212-9353, e-mail: panda@wwf.hu

Számlaszám: ERSTE BANK Rt. 11649001-07903500-49000003

Címlap: hiúzportré – Fotó: Haraszthy László

Budapest, 2000. december

A program kizárólagos szponzora a McDonald's Kft.

A hiúz védelme

A hiúz egykor és ma

A hiúz (*Lynx lynx*) Európa legnagyobb macskaféle ragadozója, mely korábban szinte az egész kontinenset benépesítette. Élőhelyének drasztikus csökkenése és a kíméletlen vadászat odavezetett, hogy mára csak néhány elszigetelt állománya maradt fenn a Kárpátokban, a Balkán-félszigeten és Északkelet-Európában.

Magyarországon e század első felében ejtették el az utolsó példányokat. A történelmi időkben a hiúz prémjének viselése főúri, uralkodói kiváltság volt.

Az utóbbi évtizedekben az Északi-középhegység egyes területein felfigyeltek a hiúz ismételt megjelenésére. Ez a természetes visszatelepülés a Kárpátok megerősödő hiúz állományának köszönhető.

Mit kell tudni a hiúzról?

A hiúz legismertebb és legszembetűnőbb ismertető jegyei az erős, sörényszerű nyakszőrzet, a hosszú, fekete fülpamacsok és a viszonylag rövid fark. Testalkatára jellemzőek az izmos, hosszú lábak, melyek közül a hátsók kissé hosszabbak. Ez biztosítja a hiúz gyors, rendkívül ügyes mozgását, és segíti a hatalmas ugrásokban. Tömött szőrzetű mancsai miatt az állat járása nesztelen, és télen, a mély hóban a nagy felületű tappancsok megakadályozzák az állat elsüppedését. Nyoma jellegzetes, nagyméretű, karomlenyomat nélküli. A hiúz bundája sűrű, színezete és pettyezett-sége tájanként és egyedenként változó, a legfoltosabb a Kárpátokban élő és nálunk is előforduló változat.

A hiúz élőhelyei elsősorban a vadban, bűvőhelyben gazdag középhegységi erdőségek, sziklás, görgeteges hegyoldalak. Rendkívül óvatos, félénk állat. Éjjel aktív, a nappal zavartalan pihenőhelyén tölti a legsűrűbb erdőrészekben, sziklaüregekben, hasadékokban.

A hiúz a természetvédelmi jogszabályok értelmében fokozottan védett állat.

Természetvédelmi értéke: 250 000 Ft. Fotó: Szalánczy Béla

Vadászterülete 20-60 km², melyen belül éjjelente nagy távolságokat barangol be. Magányosan vadászik, táplálékában az egér méretű állatoktól a muflon nagyságúakig mindenféle emlős, esetleg madár is megtalálható. Az elejtett állatot teljes mértékben elfogyasztja. Mint ragadozó, igen fontos szerepet tölt be élőhelyének ökológiai rendszerében, szabályozva a zsákmányállatok egyedszámát.

A hiúz...

- nem támad emberre
- nem terjeszti a vesztséget, sőt a rókák, kóbor kutyák, macskák rendszeres zsákmányolásával csökkenti e betegség terjedésének lehetőségét
- a vadállományban okozott "károkozása" gyakorlatilag elhanyagolható, mivel nagy területen kis sűrűségben él
- a lakott területeket kerüli
- haszonállat zsákmányolása jelentéktelen, különösképpen azóta, amióta nálunk a külterjes állattartás erősen visszaszorult